

bizbize

cb Çayeli Bakır
İşletmeleri A.Ş.

«14»

Ekim/Kasım/Aralık 2013

ÇBİ Kurumsal Dergisi

FİRMAMIZ TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ TARAFINDAN DÜZENLENEN TÖRENDE "2012 MADEN SEKTÖRÜ İHRACAT ŞAMPİYONU" OLARAK BAŞBAKAN SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'DAN ÖDÜL ALDI.

Başbakan Erdoğan'dan Çayeli Bakır'a Ödül

05 » TOPLUM KAPASİTESİ
GELİŞTİRME EĞİTİMİ
İshak Öztürk ile söyleşi

08 » ÖDÜLLER
Kanada Madencilik
Derneği'nden ödül

15 » KISA KISA
AK Parti milletvekillerini
sahamızda ağırladık

16 » KISA KISA
Rize Çay ve Yaz Sporları
Festivali

GÜNDEM

» Iain Anderson

Çayeli Bakır İşletmeleri
Genel Müdürü

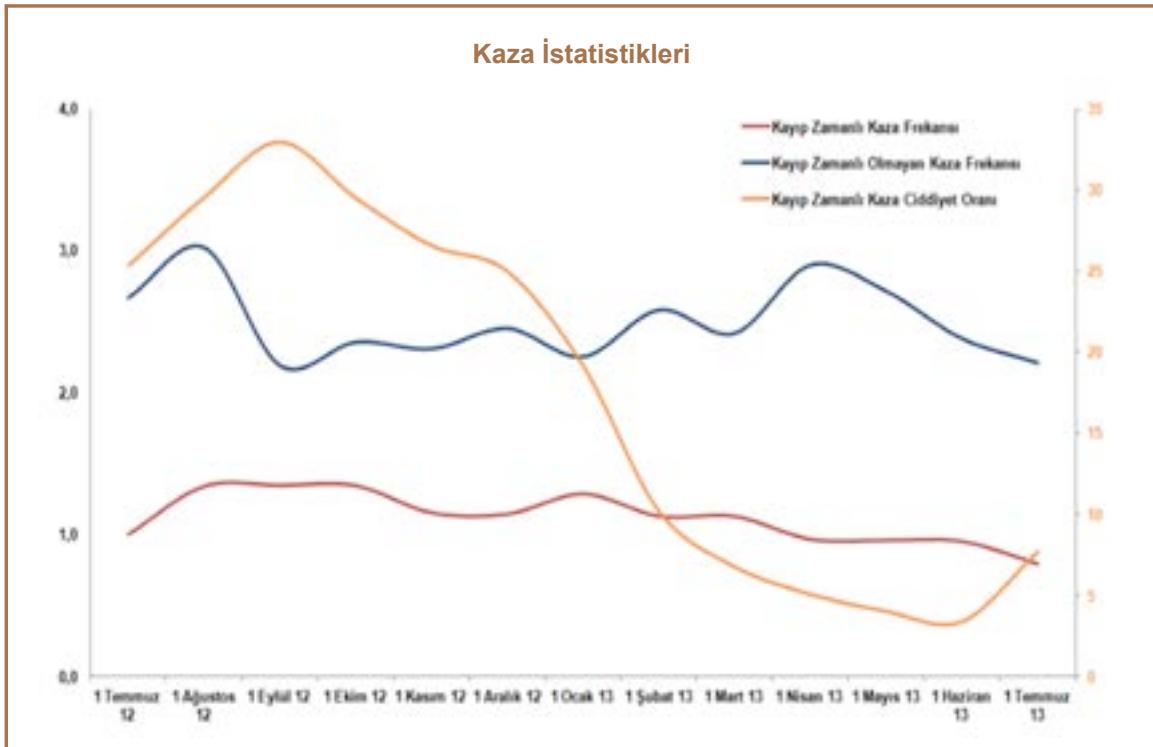
Sevgili mesai arkadaşlarım,

Çayeli Bakır bünyesinde göz açıp kapatıncaya kadar geçen beş yıllık sürenin dolmasına az kaldı. Kariyerimin en güzel zamanlarını Türkiye’de, Çayeli Bakır ve Ovacık Altın Madeni’nde geçirdiğimi itiraf etmeliyim. Çayeli Bakır’a gelmeden önce bu şirket ve çalışanları hakkında çok iyi duyumlar almıştım. İnsanların ve yapılan işin kalitesi düşünüldüğünde şirketi bir adım daha ileriye götürecek fırsatları bulmanın zor olacağından emindim.

Geride kalan 12 aylık dönemde, performansımızda yaşanan ölçülebilir iyileşmeyi gözlemlemek hiç de zor değil. “Yenilikçi Operasyon” adlı Sürekli Gelişim Projemizin olumlu etkileri yadsınamaz. “Yenilikçi Operasyon”da payı olan tüm arkadaşlarımızı içtenlikle ve gururla kutluyorum; bu gelişme onların başarısı. Bu girişim o kadar başarılı oldu ki yakında ikinci bir “Yenilikçi Operasyon” projesine başlayacağız. First Quantum da bu projemizi beğeni ve takdirle değerlendirdi. Sürekli Gelişim modelimizin, önümüzdeki

dönemde diğer First Quantum operasyonlarında da uygulanarak tüm şirket bünyesinde yayılım göstereceği konusunda umutluyum.

Büyük bir başarıya ulaşan bu projemizin temellerinin, geçmiş yıllarda atıldığı kanısındayım. Şirketin, çalışanlarının eğitimine ve gelişimine verdiği önem, ileri Emniyet ve Çevre Standartları, hâlihazırda uygulanan Sürekli Gelişim kültürü ve Maden Kontrolü, SAP, Doküman Yönetimi gibi birçok girişim sayesinde “Yenilikçi

İÇİNDEKİLER

bizbize

Ekim/Kasım/Aralık 2013

Operasyon” projesi başarıya ulaştı. Çayeli Bakır’da değişmeyen gerçek, her zaman işimizi bir adım ileri götürme isteğimiz ve artık bu gelişim bizim için bir zorunluluk. Bildiğiniz üzere, gelecek yıllarda tenörler azalacak. Bu nedenle dünya genelindeki piyasalarda satacağımız bakır ve çinko metalinin maden cevheri kalite miktarında olumsuz gelişmelerle karşı karşıya kalacağız. En nihayetinde şirketimiz daha az kazanç sağlayacak ve üretim masraflarımız artacak. Maden fiyatlarında bir düşüş yaşanması halinde şu anda bizimle çalışan arkadaşlarımızın işlerini korumakta zorlanma riskiyle karşı karşıya kalabiliriz.

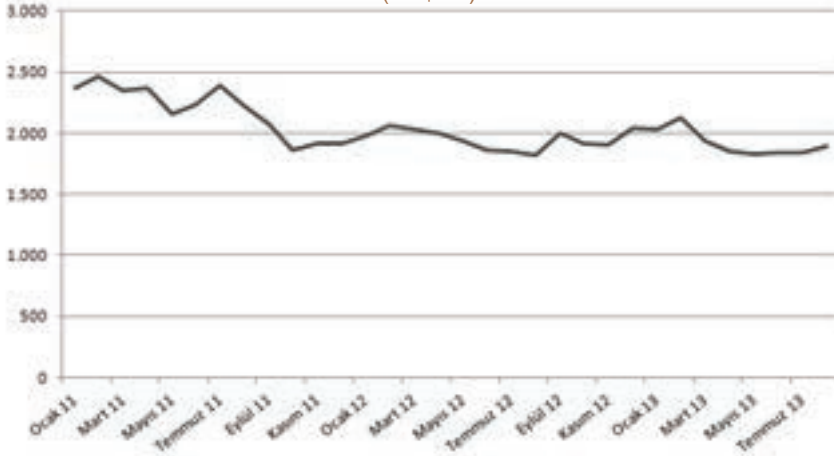
Elbette ki maden fiyatlarının düşmeyeceğini ve dünya ekonomisinin iyileşeceğini umut edebiliriz. Ancak Çayeli Bakır olarak umut etmek bize yetmez, gücümüz yettiği kadar durumu kontrol altında tutmaya çalışacağız.

Azalan maden üretiminin ve düşen maden fiyatlarının etkilerini bir şekilde azaltabilirsek gelişebilir ve maden cevherini daha etkin bir şekilde üretebiliriz... Bu nedenle hem emniyet, çevre uygulamaları ve üretim oranlarını iyileştirerek hem de bu alanlar üzerinde olumsuz etkisi olan maliyetleri düşürerek hepimiz gelişimin temsilcileri olmalıyız. İsraf yapıldığını gördüğümüzde ya da gelişim fırsatlarını ve yetersizlikleri fark ettiğimizde bunların üzerine giderek değişimi hep birlikte gerçekleştirmeliyiz.

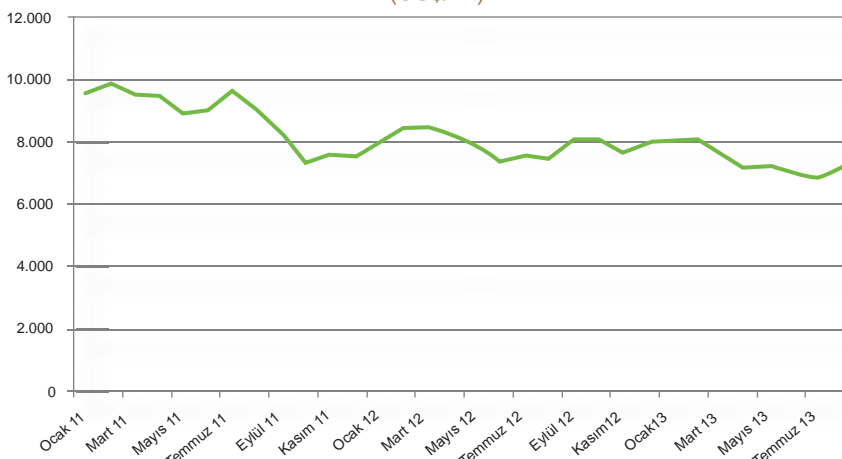
Çayeli Bakır, mükemmel çalışanlara sahip başarılı bir şirket. Bu vesileyle, sürekli gelişime katkıda bulunan sadık şirket çalışanlarına teşekkür ederken, gelecekteki gelişim girişimleri için yaratıcı çözümler duymaya sabırsızlandığımı söylemek isterim.

Hepimize kolay gelsin,
Iain Anderson

2011’den itibaren Çinko Fiyat Grafiği
(US\$/mt)

2011’den itibaren Bakır Fiyat Grafiği
(US\$/mt)

04» ENERJİ

Devreye alınan eksenel fanlarla enerji ve maliyet tasarrufu sağlandı

05» TOPLUM KAPASİTESİ GELİŞTİRME

“Toplum Kapasitesi Geliştirme Eğitimi gençlere önemli fırsatlar sunuyor”

06» YÖNETİM

Yetenek Yönetim Programı’na seçilen üç arkadaşımızı yakından tanıyalım

08» ÖDÜLLER

Çayeli Bakır ödüle doymuyor

10» BAŞARI HİKAYEMİZ

12» YENİLİKLER

13» SİĞİNMA İSTASYONU

14» KISA KISA

20» SOSYAL SORUMLULUK

21» SAYININ ÖRNEK DAVRANIŞI

Şeref Sandıkçı

22» SAĞLIK

23» ARAMIZA HOŞ GELDİNİZ

24» O BIRAKTI SİZ DE BIRAKABİLİRSİNİZ

25» ÖDÜLLÜ BULMACA

Sahibi

Çayeli Bakır İşletmeleri adına
Iain Anderson

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Fatih Koç

Genel Yayın Yönetmeni

Ceyda Gönül

Editör

Kadriye Yüzereroğlu

Sanat Yönetmeni

Melise Çiçek

Yapım

Communication Partner İletişim
Danışmanlığı

ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ A.Ş.

Genel Müdürlük

PK.42 Çayeli 53200 RİZE Türkiye

T: +90 (464) 544 15 44

F: +90 (464) 544 64 50

Yerel - Süreli Yayın

Devreye alınan aksenel fanlarla enerji ve maliyet tasarrufu sağlandı

»»» HAVALANDIRMA SİSTEMİMİZDE KULLANILAN FANLARA İLİŞKİN YAPILAN BİR DEĞİŞİKLİK, ENERJİ KULLANIMI VE YILDA 80 BİN DOLARA KARŞILIK GELEN BİR TASARRUF SAĞLADI. KIDEMLİ HAVALANDIRMA VE PROJE MÜHENDİSİ HAKKI KARTOĞLU, SÖZ KONUSU DEĞİŞİKLİK VE GENEL OLARAK FANLARIN KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİLER VERDİ «««

Jet Fan

Jet fanlar, kompresör havası kullanarak ortama hava vermeyi sağlayan ekipmanlardır. Bu fanlar, yeraltında hava sıkıntısı yaşanan yerlerde kullanılır. 1,5 inç'lik bir borudan gelen havayı ortama dağıtan bu ekipmanlar, görünürde çok masumdur. Araştırmalarımız sonucunda gördük ki, bir adet jet fan, 15 m³/dk kompresör havası tüketiyor. 160 kW'lık yeraltı kompresörümüzün sadece 27 m³/dk hava ürettiğini düşünürsek bu rakam oldukça büyük. Yani bir adet jet fan yaklaşık 70 kW'lık güç harcıyor.

Bizim yeraltında beş adet jet fanımız bulunuyor. Bunların yerine elektrikle çalışan ve sadece 3 kW harcayan aksenel fanları devreye aldık ve havalandırmayı bu fanlarla sağlamaya başladık. Söz konusu değişiklikte bir jet fan için yıllık 80 bin dolar tasarruf sağlamış olacağız.

1,5 inç'lik bir borudan çıkan havanın Çayeli Bakır'a olan maliyeti azımsanmayacak bir oran... Bu jet fan değil de hava hattındaki bir kaçak da olabilirdi. Küçük bir hava kaçağını, buz dağının görünen yüzüne benzetebiliriz. Arka planda kaçan havayı tekrar üretmek için çalışan toplam 1000 kW'lık büyük kompresörlerin olduğunu unutmamak gerekiyor.

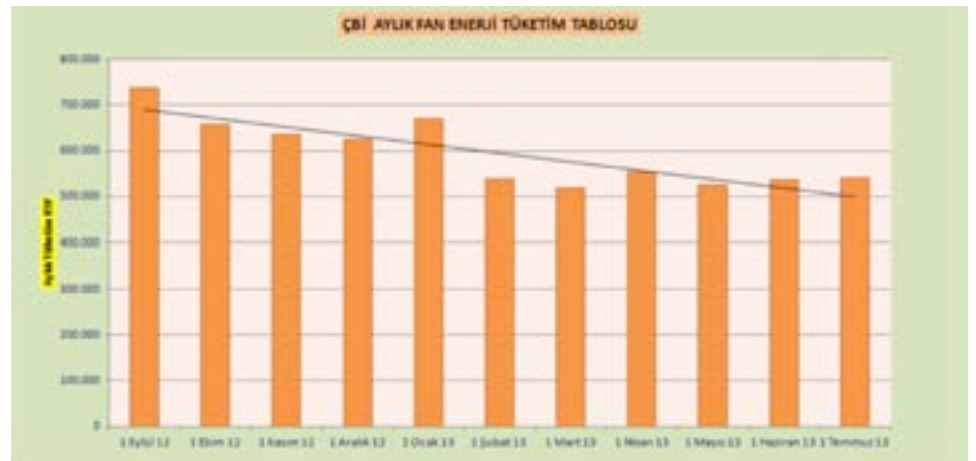
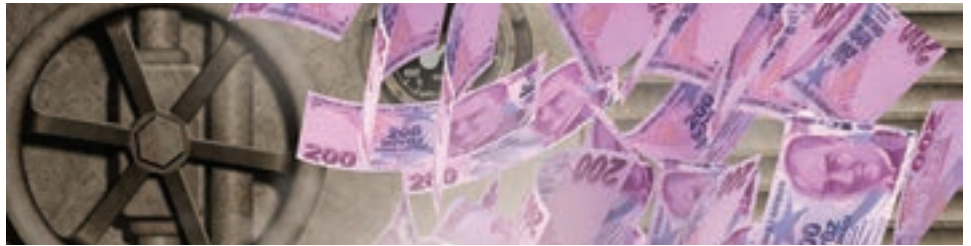
“Kompresörler sürekli çalışıp hava üretmez”

Hava sistemleriyle ilgili yanlış bir bilgiyi de burada düzeltmek isterim. Kompresörlerin sürekli çalıştığı ve hava ürettiği düşünülür. Genellikle “Kompresörden ihtiyacımız kadar havayı kullanırız ve kullanmadığımız hava dışarı atılır” diye bilinir. Bu bilgi tamamen yanlıştır. Kompresörler depoya su basan bir pompa gibidir. Depodan su kullanılmazsa pompa durur. Eğer su kullanımı olursa pompa tekrar su doldurmak için çalışır. Eğer depoda ve boru hattında kaçak olursa pompa yani kompresör sürekli çalışır.

Biz kompresör havasına hem yerüstünde hem de yeraltında ihtiyaç duyuyoruz. Bu nedenle kilometreleri bulan bir hava hattımız bulunuyor. Ampirik bir tahminle bu hattın 20 km civarında olduğunu söyleyebiliriz. Bu bilgiler ışığında tüm çalışma arkadaşlarımızın hava kaçaklarını ne kadar küçük de olsa önemsemelerini ve aslında dışarı atılan hava değil de para olduğunu hatırlamalarını isteriz.

Sağlıklı ve emniyetli çalışmalar.

Hakkı Kartoğlu

“Toplum Kapasitesi Geliştirme Eğitimi gençlere önemli fırsatlar sunuyor”

»»»

DÖRT YIL ÖNCE HAYATA GEÇİRİLEN TOPLUM KAPASİTESİ GELİŞTİRME EĞİTİMİ, GENÇLER İÇİN ÖNEMLİ FIRSATLAR SUNUYOR. MESLEK EDİNDİRMENİN YANI SIRA İŞ SAHİBİ OLMAYI DA SAĞLAYAN EĞİTİM, SADECE ÇAYELİ BAKIR'A DEĞİL TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN BAŞKA FİRMALARA DA İSTİHDAM YARATIYOR. BU EĞİTİM, SEKTÖRDE SADECE ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ TARAFINDAN SAĞLANIYOR. TOPLUM KAPASİTESİ GELİŞTİRME EĞİTİMİ'NE İLİŞKİN SORULARIMIZI, EĞİTİM GRUBU ŞEFİ İŞHAK ÖZTÜRK YANITLADI «««

Toplum Kapasitesi Geliştirme Eğitimi kaç yıldır devam ediyor?

Bu eğitimi dört yıldır uyguluyoruz. Bugüne kadar Toplum Kapasitesi Geliştirme Eğitimi'ni her yıl bir kez gerçekleştiriyorduk ancak bu yıl iki kez yapıyoruz.

Bu eğitimin amacı nedir?

Yöremizdeki işsiz gençlere meslek edindirmek ve gençlerin iş sahibi olmalarını sağlamak en büyük amacımız.

Eğitime katılım şartları nelerdir, başvurmak için ne yapmak gerekiyor?

Çevremizdeki insanlara faydalı olabilmek için bu eğitime katılanların yöremizden olmasını tercih ediyoruz. Önceleri yaş sınırı koymuştuk ancak alacağımız son grup için yaş sınırı kriterini kaldırdık. Eğitime katılanların tercihen bir meslek sahibi olmamalarını istiyoruz çünkü operatör belgelerini biz veriyoruz ve kişiyi nitelikli hale getirerek iş sahibi olmalarını sağlıyoruz.

Eğitim başlamadan önce ilan veriyoruz ve bu ilanları mahallelerde bulunan ilan tahtalarında asıyoruz. Bu sayede başvurular kolaylıkla takip edilebiliyor. Katılmak isteyenler öncelikle İnsan Kaynakları Departmanımıza başvuruyor. Eğitime alabileceğimiz kişi sayısı 10 ise ve başvuran sayısı 30 kişiyse genel yetenek testi yapıp, test sonuçlarını İnsan Kaynakları'na gönderiyoruz. Sonrasında, Dış İlişkiler bünyesindeki Bağış Komitesi (Belediye, kaymakamlık, muhtarlıklar,

STK ve kadın temsilcilerden oluşuyor ve firmamız adına bu heyet karar veriyor), kimlerin eğitime katılacağını belirliyor.

Eğitim ne kadar sürüyor?

Eğitim normal şartlarda her yıl üç ay olarak planlanıyor. Bu üç aylık süre içerisinde gerekli eğitimler veriliyor. Bu eğitimlerle katılımcılara dörder adet iş makinesi operatör belgesi veriliyor. Bu dört adet iş makinesi operatör belgesi, tüm maden ekipmanlarını kullanabilmek için yeterli. Verdiğimiz eğitimler arasında ayrıca, temel madencilik emniyet eğitimleri, hayat kurtaran kurallar eğitimi ve ilk yardım eğitimleri yer alıyor. Ayrıca katılımcılara sahada deneyim kazanmaları için pratik eğitim de veriliyor. Bu kapsamda dört kişiye Mill'de, altı kişiye yeraltında uygulamalı eğitim yaptırılıyor. Program bitiminde herkes yeraltına inmeye hazır ve bir iş makinesini kullanmak için yetkilendirilmiş oluyor.

Bu eğitimin Çayeli Bakır'a katkısı nedir?

Çayeli Bakır'a işçi alımı yapmak istediğimizde bu eğitime katılmış kişileri tercih etmeye çalışıyoruz. Çünkü ehliyetlerini ve gerekli emniyet eğitimlerini almış oluyorlar. Bu eğitim, hemen yarın kalifiye eleman alımı yapabilmemizi sağlıyor. Eğitime katılanların sahadaki pratik uygulamalarıyla ilgili vardiya amirlerinden de iyi geribildirimler alıyoruz. Bu geribildirimleri hem İnsan Kaynakları'na hem de bu eğitimi finanse eden Dış İlişkiler bölümüne raporluyoruz.

“Toplum Kapasitesi Geliştirme Eğitimi'nin amacı yöredeki işsiz gençlere meslek edindirmek ve gençlerin iş sahibi olmalarını sağlamak.

Eğitime katılanlar Çayeli Bakır haricinde başka yerlerde de çalışabilir mi?

Bu programa dahil olup eğitim sonunda operatör belgelerini alanlar, Çayeli Bakır dışında da çalışma fırsatı bulabiliyor. Verilen operatör belgelerinin Türkiye'nin her yerinde geçerliliği var. Bu eğitime katılıp operatör belgesi alan ve Türkiye'deki diğer maden firmalarında çalışan katılımcılarımız bulunuyor.

Eğitimle ilgili söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Toplum Kapasitesini Geliştirme Eğitimi, yöredeki işsiz gençleri iş sahibi yapmak için gerçekten çok faydalı bir eğitim. Bu eğitimden çıkan gençlerin iş sahibi olmasıyla biz de en az onlar kadar mutlu oluyoruz. Madencilik sektöründe sık sık “Çayeli Bakır bir akademidir” sözünü duyarsınız, bu eğitim bu söz için verilebilecek en iyi örneklerden.

Yetenek Yönetim Programı'na seçilen üç arkadaşımızı yakından tanıyalım

»» İNSAN KAYNAKLARI'NIN "YETENEK YÖNETİM PROGRAMI"NA SEÇİLEN ÜÇ ARKADAŞIMIZ MURAT GÜREŞÇİ, METEHAN MURAT METE VE SADIK ŞİŞMAN'I DAHA YAKINDAN TANIMAK İSTEDİK. "BİZBİZE" İÇİN YAPTIĞIMIZ SÖYLEŞİDE KENDİLERİNİ TANITAN VE AZ BİLİLEN YÖNLERİNİ BİZLERLE PAYLAŞAN ARKADAŞLARIMIZ, "EMNİYET KONUSUNDA YAŞADIĞINIZ EN BÜYÜK GÜÇLÜK NEDİR? SİZCE BU GÜÇLÜĞÜN AŞILMASI İÇİN NELER YAPABİLİRİZ?" SORULARIMIZA DA YANIT VERDİ ««

1976 Ordu doğumluyum. Ankara'da büyüdüm. 1999 yılında Hacettepe Üniversitesi'nden Maden Mühendisi olarak mezun oldum. Evliyim, Beren adında iki yaşında bir kızım var. Galatasaray taraftarıyım.

Aslında bu mesleği isteyerek seçmedim fakat Çayeli Bakır'da staj yaptıktan sonra fikrim değişti ve bu mesleği yapmaya karar verdim. Üniversiteden mezun olduktan sonra Artvin'deki Muratlı Barajı'nın inşaatında iki yıl çalıştım. 2003 yılında Çayeli Bakır'da çalışmaya başladım. Sırasıyla Kaya Mekaniği Mühendisi, Yeraltı Vardiya Amiri, Maden Planlama Mühendisi ve Maden Kaptanı görevlerinde bulundum.

Şu anda Maden Teknik Servisler Müdürü olarak çalışıyorum.

Sıradan hobilerim var ve çok fazla bilinmeyişi olan biri değilim. Kızım doğduktan sonra bazı hobilerimden vazgeçtim ama Galatasaray'ın resmi maçlarını hiç kaçırmam, hafta sonu planımı maç günü ve saatine göre yaparım.

Çayeli Bakır'da emniyet konusunda yaşadığım en büyük sorun, çalışanların bazen yapılan kazalardan ders almamış ya da bu kazaları unutmuş gibi hareket ediyor olmaları. Bunu aşabilmek için onlarla iletişimde bulunurken geçmişte yaşadığımız kaza ve hadiselerden örnekler vermeye çalışıyorum.

➔ Murat Güreşçi

➔ Metehan Murat Mete

Üniversite öğrenimime kadar eğitim hayatıma Rize'de devam ettim. Dokuz Eylül Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü'nden 1999 yılında mezun oldum. Dürüstçe söylemek gerekirse aklımın ucundan bile geçmeyecek bir mesleği okumak başlangıçta ciddi zorluk çekmeme neden olmuştu. Fakat sonrasında belki iyi bir öngörü, mesleğime dört elle sarılmam gerektiğini fark ettirdi. Başarılı sayılabilecek bir üniversite dönemi geçirdim.

Mezuniyetten hemen sonra oldukça kararlı bir şekilde adım atarak öncelikle vatani görevimi yerine getirdim. Kısa dönem olarak askerliğimi İstanbul'da yaptım. Bu süreç, meslek hayatımın

da başarılı geçmesini sağlayacak bazı değerler kattı yaşamıma. Ekip yönetmek, insanları belirlenen hedeflere yönlendirmek bu süreçte öğrendiğim değerlerden bazıları.

Askerlik sonrasında çalışma hayatıma, Aydın/Çine'de bulunan mikronize ve granül boyutta kuvarz ve feldspat üretimi yapan bir firmada proses vardiya amiri olarak başladım. Bir yılı aşkın bir süre çalıştıktan sonra Çayeli Bakır'dan gelen iş teklifini değerlendirip 2001'in Eylül ayında Vardiya Amiri olarak şirketimizde çalışmaya başladım. 2004-2006 yılları hariç Çayeli Bakır'da değişik bölüm ve pozisyonlarda çalışma fırsatı buldum. Halen Maden Tahkimat Baş Mühendisi olarak çalışmaya devam ediyorum.

"1971'de Çayeli'nde doğdum. İlk, orta ve lise tahsilimi burada tamamladım. Lise yıllarımda gemi inşaatına ilgi olmasına rağmen baba mesleği alanında tercih yapıp İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden mezun oldum. Gemi inşaatı alanına olan ilgimi daha sonra kendi çabamla sandal yaparak gidermiş oldum. Her ne kadar şu anda yapmış olduğum sandalla denize açılmasam da, balık avlamanın en çok keyif aldığım aktivitelerden biri olduğunu söyleyebilirim. İş hayatına atılmadan önce, önümde engel oluşturmaması için üniversiteyi bitirir bitermez askerliğimi yaptım. Zor şartlarda çalışabilme ve hızlı düşünüp ani karar verebilme kabiliyetini edinmem adına askerlik iyi bir tecrübe oldu.

Askerlik dönüşünde muhasebe alanında stajımı yaparken, 1997 yılında Çayeli Bakır İşletmeleri'nde 'Veri Giriş Memuru' olarak işe başladım. Çayeli Bakır'ın yarım kalacak olan stajımı tamamlamama verdiği destekle ilk önemli faydasını görüp, staj bitiminde yapılan sınavları geçerek Mali Müşavir Belgesi almaya hak kazandım. Uzun yıllar devam ettirdiğim ve herkesi yakından tanıma fırsatı bulduğum Bordro Bölümü'ne, işe başladıktan iki yıl sonra geçtim. SAP sistemi kurulurken İnsan Kaynakları alanında anahtar

kullanıcı olarak görev yapıp sistemin düzgün bir şekilde kurulabilmesi için destek verdim. Bu destekle "Takım Çalışması" alanında Başkanın Ödülü'nü almaya ekip arkadaşlarımızla birlikte hak kazandık. Buradaki başarının ardından SAP bütçe modülü ve HRPort sistemlerinin kurulmasında yer aldım. Bu projelerin kuruluş aşamasında bulunmak, o sistemleri en iyi şekilde öğrenmeme imkân sağladı. Yaklaşık iki yıldan bu yana da İnsan Kaynakları Şefi olarak görevime severek devam ediyorum.

Emniyet konusunda yaşadığım en büyük zorluğun, çalışanlarımız için 'İşgüvenliği Kültürü'nü yeterince oluşturamamak olduğunu söyleyebilirim. Bu noktada, 'önlemenin ödemekten daha kolay' olduğu gerçeğini dikkate alarak, güvenlik kültürünü oluşturmak ve geliştirmek için iş güvenliğiyle ilgili çalışmaları süreklilik gösterecek şekilde külfet görmeden sürdürmek gerekiyor.

Ayrıca güvenlik kültürü için gerekli olan önemli bir diğer husus ise, güvenlikle ilgili uygulamaları çalışanların sahiplenmesi, ilgi göstermesi ve bu konuda sorumluluk alması. Güvenlik düzenlemelerine çalışanların inanmasını sağlayabilmek için en büyük etken ise, bu düzenlemelerin

→ Sadık Şişman

yapılma nedeninin geçmişte yaşanan olaylarla örneklenmesi olacaktır. Çalışanlar için işler sıradanlaşıp rutin hal aldığına önemsiz gibi görünen emniyet ayrıntılarını gözardı edilebilmeleri riskini ortadan kaldırmak, ancak emniyet bilincinin oluşturulmasıyla sağlanabilir. Şunu da unutmamak gerekir, güvenlik kültürünün oluşumu ve gelişiminden tüm çalışanlarımız sorumludur.

İyi derecede yazılı ve sözlü İngilizce biliyorum. 8 ve 1,5 yaşlarında iki kızım var. Eşimle 2002'de evlendik. Kendisi, RTE Üniversitesi Ardeşen Meslek Yüksek Okulu Turizm Bölümü'nde Öğretim Görevlisi olarak çalışıyor.

Sosyal hayatımda iş hayatımdaki gibi sıkıcı biri değilim. Yaptığım işe ve kendime saygımdan dolayı iş disiplinine bağlı kalmayı, oyunu kurallarına göre oynamayı doğru buluyorum. Bu kadar iş yoğun birinin çok fazla hobisinin olması da beklenemez. Tarih ve yakın dönem siyasetini okumayı, tartışmayı çok seviyorum. İlave olarak hayatımın en büyük parçası (ailem dışında) Fenerbahçem. Ciddi bir aşk... Çalışma hayatımız türlü risklere sahip.

Madencilik gibi sıkıntılı bir işkolunda çalışıyorsanız bir o kadar daha dikkatli ve temkinli olmalısınız. Yapılabilecek en küçük hata, verilecek hatalı bir karar bazen akıl almaz bir boyuta ulaşabiliyor. Acele hareket etmek ve yılların getirdiği alışkanlıklarla işleri devam ettirmek bizlerin önüne ciddi engel olarak çıkıyor.

İş arkadaşlarıma (Vardiya Amiri, operatörler) öncelikle vermeye çalıştığım şey, soğukkanlı hareket etme alışkanlığı. Aceleyle yapılan işlerin beraberinde kaza, emniyetsizlik, yeniden yapılan iş olarak geri geldiği acı tecrübelerle öğrendim. Ayrıca kazaların ve aksaklıkların çoğunlukla insan davranışlarından kaynaklandığı

gerçeğini de birlikte çalıştığım kişilerle paylaşmaya çalışıyorum. Bu davranışların değiştirilmesi ve yönetilmesinde pozitif bilimlerden faydalanılması gerektiği konusunda şirketimle paralel düşünüp hareket ediyorum. Bazen aylar veya yıllar alabilecek bu insan odaklı davranış değişiklikleri, hayal kırıklığına uğramadan takip edilmeli. Şu anda bu hususu çalışmalarımızda ön planda tutuyorum.

Çayeli Bakır ödüle doymuyor

» Başbakan Erdoğan'dan Çayeli Bakır'a ödül

Çayeli Bakır, geçtiğimiz yıl aldığı madencilik sektöründe "ihracat şampiyonluğu" unvanını bu yıl da korudu ve bir kez daha "ihracat şampiyonu" oldu. 2012 yılında gerçekleştirdiği 295.388.737 dolarlık ihracatla "2012 Maden Sektörü İhracat Şampiyonu" olan firmamızın ödülü, 1 Haziran'da İstanbul'da düzenlenen "2012 Türkiye İhracat Şampiyonları Ödül Töreni"nde Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından Genel Müdürümüz İain Anderson'a takdim edildi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından düzenlenen törene, Başbakan Erdoğan'ın yanı sıra Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Avrupa Birliği (AB) Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, İBB Başkanı Kadir Topbaş, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi ve çok sayıda davetli katıldı.

"Gurur duyuyoruz"

Genel Müdürümüz İain Anderson ödülle ilgili yaptığı değerlendirmede, Çayeli Bakır olarak bu yıl da bu ödüle hak kazanmış olmanın gurur verici olduğunu belirtti. Firmamızın, sektöre sadece getirdiği uygulamalar ve yüksek standartlarla değil, gösterdiği iş performansı ile de örnek olduğuna dikkat çeken Anderson, Türk ekonomisine ve bölgemize değer katmaya devam edeceğimizi söyledi. İain Anderson, ihracat şampiyonu olmamızı sağlayan tüm ekip arkadaşlarımızı kutladı ve teşekkür etti.

» Atık Yönetimi Sempozyumu

Firmamızın altın sponsorluğunu üstlendiği Atık Yönetimi Sempozyumu, 14-18 Nisan'da Antalya'da gerçekleştirildi. Sempozyumda, Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Muhammet Balta ve Çevre Yönetimi Genel Müdürü Mehmet Baş tarafından şirketimize ödül verildi.

Soldan sağa: Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Muhammet Balta, Emniyet Sağlık Çevre Müdürü Mehmet Eğriboynoğlu, Çevre Yönetimi Genel Müdürü Mehmet BAŞ

» Bir ödül de MÜSİAD'dan

Çayeli Bakır İşletmeleri sponsorluğunda 25 Mayıs tarihinde düzenlenen MÜSİAD 81. İdari Genel Kurulu Toplantısı'nda, firmamıza bir ödül verildi. Firmamız adına ödülümüzü, Dış İlişkiler Müdürümüz Dr. Ercan Balcı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Doç. Dr. Murat Mercan'dan aldı.

Çayeli Bakır'da rekor üretim

ÇAYELİ BAKIR ÇALIŞANLARI TARAFINDAN UYGULANAN SÜREKLİ GELİŞİM PROJESİ "YENİLİKÇİ OPERASYON", ÜRETİM ORANLARIMIZDA İYİLEŞME VE MALİYET TASARRUFU SAĞLIYOR. PROJENİN GEREKÇELERİ VE AYRINTILARIYLA İLGİLİ BİLGİ VEREN GENEL MÜDÜRÜMÜZ İAIN ANDERSON, PROJEDE EMEĞİ GEÇEN HERKESİN GURUR DUYACAKLARI BİR BAŞARIYA İMZA ATTIKLARINI SÖYLÜYOR

Çayeli Bakır'da 2012'nin Kasım ayı itibarıyla uygulanmaya başlayan sürekli gelişim projesi "Yenilikçi Operasyon" ile üretim oranlarında yüzde 8 artış sağlandı, üretim maliyetleri azaldı.

Geçtiğimiz yıl Çayeli Bakır'ın üretimini iyileştirmek ve maliyetleri düşürmek amacıyla sekiz haftalık yoğun bir operasyon analizi gerçekleştirildi. Bu analiz sonucunda operasyonun daha etkili ve verimli bir şekilde yönetilebileceği tespit edildi. Çalışmanın analiz aşamasında oluşturulan Değer Akış Şemaları, iyileştirme fırsatları ve güçlüklerin iyi bir biçimde anlaşılmasını sağladı. Bu çerçevede geliştirilen "Yenilikçi Operasyon" projesi sayesinde ise daha iyi atık yönetimi ve yeterli iyileştirme fırsatlarıyla tesis üretiminde kısa sürede ciddi iyileştirmeler sağlandı. Projenin gerekçeleri konusunda bilgi veren Genel Müdürümüz İain Anderson, gelecek yıllarda cevher tenörlerinde düşüş yaşanacağını bildiklerini, şirketin kârlılığını korumak adına tesis ve ekipmanlarda büyük çaplı iyileştirmeler için herhangi bir harcama yapmadan üretim oranlarını yükseltmenin önemli olduğunu belirtti. "Yenilikçi Operasyon" projesi sayesinde üretim oranlarında yüzde 8 iyileşme sağlandığını söyleyen Anderson, ayrıca birim maliyetlerin düşürülmesine yardım eden çok sayıda maliyet tasarrufunun da elde edildiğine dikkat çekti.

Başarıda kilit faktör: Kısa aralıklı kontroller

Projenin başarısındaki kilit faktörlerden birinin, performansı tetiklemek amacıyla amirler tarafından vardiyada ve günlük temelde uygulanan "kısa aralıklı kontroller" olduğunu anlatan İain Anderson, "Yönetim seviyesinde mevcut raporlardan ve Kilit Performans Göstergeleri'nden memnunduk ancak 'kısa aralıklı kontroller'in uygulamaya geçirilmesi, amirlerin vardiya boyunca ekiplerinin performansını takip etmelerini ve belirli bir hedefi elde edemediklerini gördüklerinde anında müdahale edebilmelerini sağladı. Vardiyadan vardiyaya farklılık oluşmasına neden olan çok sayıda sorun da ortadan kalktı" dedi.

Projenin başarılı olmasında sürece dahil olan çalışanların çok büyük katkıları olduğunu belirten Anderson, bu projeyi üstlenen Çayeli Bakır çalışanlarının, elde ettikleri başarı ve şirketin toplam performansında yarattıkları katma değerden dolayı kendileriyle gurur duymaları gerektiğini vurguladı. Asıl projenin sona ermekte olduğunu da hatırlatan Anderson, yeni ekip üyeleriyle ve personelle ikinci dalga "Yenilikçi Operasyon"u gerçekleştirmek için gerekli altyapıya sahip olduklarını sözlerine ekledi.

Yenilikçi Operasyon

Yenilikçi Operasyon; Maden, Mil Tesisi, Bakım ve Tedarik Zinciri iş akışlarına dahil edildi. Bu iş için ilk etapta, düzenli çalıştıkları pozisyonlardan nöbetleşe ayrılarak görev alan beş tam zamanlı çalışan, üç dış danışman ve iki geçici çalışan görev aldı. Proje, başlangıçta en yüksek değere sahip olan fırsatlara öncelik verdi ve taban hattı performansının tanımlanması amacıyla gerekli önlemleri uygulamaya geçirdi. Ardından Çayeli Bakır personelinin oluştuğu multidisipliner ekipler, tespit edilen sorunlara çözüm getirmek ve iyileşmeyi tetiklemek amacıyla göreve başladı.

Soldan sağa: Okan Altun, Zafer Göller, Sezai Özer, Sultan Sarı, Olcay Kotiloğlu.

Yenilikçi Operasyon şemsiyesi altında yer alan projelerden bazıları:

Maden iş akışı

- Kısa Aralıklı Kontroller'in uygulanması
- Yağ/yakıt yıkama sürelerinin azaltılması ve vardiya başlangıç/bitiş zamanlarının takip edilmesiyle çalışma süresinin uzatılması
- Şaft aktarım döngü sürelerinin iyileştirilmesi
- Günlük toplantılarda kullanılan görsel üretim panolarının kurulması
- Yeni vardiya raporlarının geliştirilmesi
- Süpervizör ve maden kontrol personeli için koçluk sağlanması

Bakım iş akışı

- Kısa Aralıklı Kontroller'in uygulanması
- Önleyici Bakım İş Emirleri'nden katma değerli olmayan faaliyetlerin çıkarılması, bakım süresinin azaltılması ve operasyon için ekipman kullanılabilirliğinin artırılması
- Yeni vardiya raporlarının geliştirilmesi
- Önleyici Bakımlar için yedek parça ana listelerinin uygulanması
- Basitleştirilmiş operatör ekipman kontrol listelerinin oluşturulması
- Vardiya değişimleri ve toplantı verimliliğinin iyileştirilmesi

Tesis iş akışı

- Kısa Aralıklı Kontroller'in uygulanması
- Birincil bilyalı değirmen şut tıkanıklarının azaltılması
- Beslemedeki metal kontaminasyonunun azaltılmasıyla kırıcı kullanımının iyileştirilmesi
- Kayıp muhasebe sisteminde kök neden analizi uygulanması
- Reaktif tüketiminin azaltılması
- Görsel üretim panolarının kurulması

Tedarik Zinciri iş akışı

- Kullanılmayan malzeme ve minimum/ maksimum seviye çalışması gerçekleştirilmesi
- İkincil ve üçüncül fiyat teklifleriyle daha yüksek seviyede satın alım sağlanması ve satış ekibi toplam performansında yüzde 10 iyileşme sağlanması

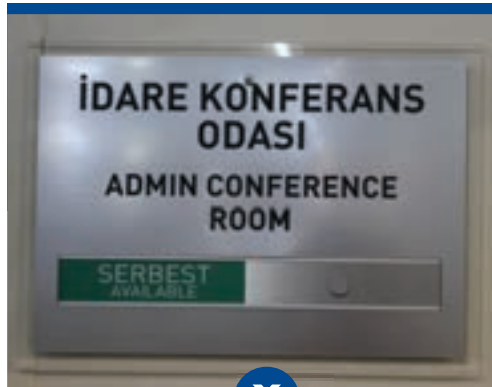
ÇBİ'de yenilikler tam gaz devam ediyor

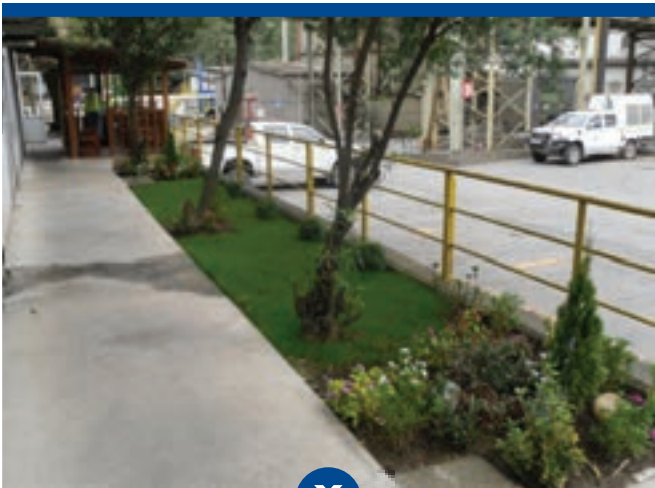
Maden, Çamlıca ve Merkez mahallelerinde firmamıza ait birer adet duyuru panosu konuldu. Komşularımız artık, firmamızın duyurularını bu panolardan takip edebilecek.

Plastik atık ve kâğıt atık için tasarlanan yeni kutularımız sahamıza yerleştirildi.

Toplantı odalarımızın kapılarına, odaların meşgul veya serbest olduğunu gösteren pratik kullanımlı tabelalar yerleştirildi.

Mühendislik bölümü önünde peyzaj çalışmaları yapıldı.

Madencilik sektöründe sığınma istasyonları hayati bir öneme sahip. Yeraltında meydana gelen kazalarda sığınma istasyonlarının kullanımına yönelik eğitimlerin ne kadar önemli olduğunu ise yakın tarihlerde yaşanan kazalarda bir kez daha gördük. Geçtiğimiz yıllarda Türkiye'deki bir yeraltı madeninde meydana gelen yangında 19 madenci hayatını kaybetti. Şili'deki kazada sığınma istasyonunu kullanan madenciler ise 69 gün sonra sağ salim yerüstüne çıkarıldı.

Çayeli Bakır'da modern sığınma istasyonları

Türkiye'de yaşanan bu acı kazadan sonra TBMM'de verilen bir soru önergesinde istasyonların varlığı sorgulandı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, TBMM'de ve bazı platformlarda yaptığı konuşmalarda Çayeli Bakır'daki modern sığınma istasyonlarının varlığından söz etti.

Meydana gelebilecek yangınlardan korunmak amacıyla Çayeli Bakır'da yedi adet seyyar sığınma, üç adet sabit sığınma istasyonu bulunuyor. Çalışanların acil durumda güvenli sığınabilecekleri bu sığınma istasyonları aynı zamanda keyifli vakit geçirebilecek şekilde dizayn edilmesiyse dikkat çekiyor.

Çayeli Bakır'da yedi adet seyyar sığınma, üç adet sabit sığınma istasyonu bulunuyor. Sahip olduğumuz sığınma istasyonları, kapalı devre ve kullanım süresi boyunca (kişi kapasitesine bağlı olarak yaklaşık 36 saat) dış ortamdan tamamen bağımsız olarak çalışıyor.

Sığınma istasyonlarının başlıca özellikleri

- Yerüstünden beslenen havanın kesilmesi durumunda, yaşam için vazgeçilmez olan oksijen kaynağına sahip olması
- Enerji kesintisi durumunda mevcut akülerin devreye girmesi ve sistemin çalışmaya devam etmesi
- Vücut ısısı ve nefesten kaynaklanan ısı artışını önlemek için klima sisteminin bulunması
- İçerisinde tuvaletin yer alması
- Gaz ölçüm cihazlarının bulunması

Unutmamak gerekir ki, tedbir takdiri bozar. Çalışırken gerekli önlemleri aldığımız sürece bu istasyonlara ziyaret dışında uğramayacağımıza inanıyoruz. Tehlikelerden arınmış kazasız bir çalışma hayatı dileğiyle!

» Sığınma istasyonları hayat kurtarıyor

"SIĞINMA İSTASYONLARI", MADENCİLİK SEKTÖRÜNDE HAYATI BİR ÖNEM TAŞIYOR. ÇAYELİ BAKIR'DA BULUNAN SIĞINMA İSTASYONLARI İSE SAHİP OLDUKLARI ÖZELLİKLER VE MODERN YAPISIYLA SEKTÖRDE ÖNE ÇIKIYOR

14 KISA KISA

SAHA ZİYARETİ

Soldan sağa: Doğan Güneş Önder, Ömer Öztürk, Çayeli Cumhuriyet Başsavcısı İsmail Oran

Eğitmen ve Danışman Doğan Güneş Önder ile Çayeli Cumhuriyet Başsavcısı İsmail Oran, 11 Nisan Perşembe günü sahamızı ziyaret etti.

Soldan sağa: Matt Pascal, Sharon Loung, Clive Newall, Jan Honeyman, Christopher Lemon, Philip Pascal, Iain Anderson.

FIRST QUANTUM SAHA GEZİSİ

25 Nisan Perşembe günü, First Quantum Minerals'dan gelen misafirlerimiz sahamızı ziyaret edip yemekhanemizde çalışanlarla sohbet etti.

LAPTOP ÇEKİLİŞİNİN TALİHLİSİ BELLİ OLDU

Emniyet kemeri kullanımının alışkanlık haline gelmesini sağlamak amacıyla firmamız tarafından servis araçlarında dağıtılan biletler için bir çekiliş düzenlendi. Çekilişin talihlisi Güvenlik Bölümü çalışanlarından Selçuk Koyuncu oldu. Koyuncu'ya hediyesi, Genel Müdür Yardımcımız Sabri Altınoluk tarafından verildi.

AK PARTİ MİLLETVEKİLLERİNİ SAHAMIZDA AĞIRLADIK

31 Temmuz'da Rize milletvekilleri Nusret Bayraktar ve Hasan Karal, AK Parti İl Başkanı Hikmet Ayar, Rize Belediye Başkanı Halil Bakırcı, Çayeli Belediye Başkanı Rıza Çakır ve Madenli Belediye Başkanı Mustafa Tüylüoğlu sahamızı ziyaret etti ve oruçlarını yeraltında, çalışma arkadaşlarımızla birlikte açtı.

AVİTA SORULARIMIZI YANITLADI

Çayeli Bakır İşletmeleri'ne danışmanlık hizmeti veren AVİTA yetkilisi Duygu Koral, İnsan Kaynakları Departmanımızın organize ettiği bir toplantıda, çalışma arkadaşlarımızın sorularını yanıtladı.

RİZE'DE OYNANACAK HER MAÇ İÇİN DAVETİYE ŞANSI

Kurayla belirlenecek beş çalışma arkadaşımız, Rize'de oynanacak her maça bir davetlileriyle birlikte katılma şansı elde edecek. Bilet kazanan arkadaşlarımız, biletlerini İnsan Kaynakları İdari Şefi Sadık Şişman'dan temin edebilir.

RİZE ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ SAHAMIZI ZİYARET ETTİ

8 Mayıs'ta Rize Üniversitesi'nden gelen 25 kişilik öğrenci grubu sahamızı ziyaret etti. Erol Yılmaz ve Mustafa Marangoz'dan bilgi alan öğrenciler, ziyaretten ve sahadan memnun ayrıldı.

ÇBİ'NİN İLETİŞİM ORTAĞI COMMUNICATION PARTNER OLDU

Markaların "iletişim ortağı" olma misyonuyla yola çıkan Communication Partner, Çayeli Bakır İşletmeleri'nin tüm iletişim faaliyetlerini tam hizmet ajansı sıfatıyla yürütecek. Türkiye'nin öncü kuruluşlarının tercihi olan Communication Partner, 2007'den bu yana pek çok ulusal ve uluslararası firmanın iletişim ortağı oldu. Communication Partner hâlihazırda Akfa Holding, Tofaş, Fiat, Pakpen, Philip Morris, Randstad, Tamek, Ekici Peynir, Ferco Motor, MÜMSAD, Projebeyaz ve Ulusoy gibi markalara hizmet veriyor.

SEZGİ TÜYLÜ VE ZÜMER CENAP YAVAŞ İÇİN "HOŞ GELDİN" KAHVALTISI

12 Ağustos tarihi itibarıyla Mühendislik bölümünde Maden Dizayn Mühendisi olarak çalışmaya başlayan Sezgi Tüylü ve 2 Ekim tarihi itibarıyla Mühendislik bölümünde Maden Mühendisi olarak çalışmaya başlayan Zümer Cenap Yavaş için departman arkadaşları tarafından kahvaltı organize edildi.

RİZE ÇAY VE YAZ SPORLARI FESTİVALİ'NE SPONSOR OLDUK

Firmamız, bu yıl 5'incisi düzenlenen Rize Çay ve Yaz Sporları Festivali'ne sponsor olarak destek verdi. 16 Ağustos'ta Genel Müdürümüzün de katıldığı bir kortej yürüyüşüyle start alan festivale, Rize Belediyesi ev sahipliği yaptı. Bir hafta süren ve isteyen herkesin kayıt yaptırıp katılabildiği festivalde, off-road'tan paraşütçülüğe, yüzmeden futbol turnuvalarına kadar birçok aktivite yer aldı.

» YENİ KİLİT YETENEKLERİMİZ BELLİ OLDU

Yeni Kilit Yeteneklerimizi tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz

Şef Harita Mühendisi Zeki Gümüşler.

Sabit Tesis Elektrik Bakım Mühendisi Muhammet Durmuş.

Yerüstü Elektrik ve Elektronik Bakım Amiri Ahmet Sönmez.

Tesis Mühendisi Aytekin Tırnakçıoğlu.

Emniyet ve Sağlık Baş Mühendisi Deniz İkinci.

YENİLİKÇİ OPERASYON ÖDÜLLERİ

"Bir Fikrim Var" öneri kampanyası kapsamında yemekhanede yapılan çekilişlerde, beş çalışma arkadaşımız laptop kazandı. Şanslı arkadaşlarımıza ödülleri, 12 Mart'ta Ana Ofis toplantı salonunda yapılan bir törende verildi.

Soldan sağa: Oskar Wiederholz, Dominic Wakefield, Kadir Öztürk, Sait Çomoğlu, Süleyman Aloğlu, Özcan Karaoğlu, Iain Anderson, Mustafa Karaoğlu, Zafer Göller.

BU SAYININ KİTAP ÖNERİSİ

Zihinsel, duygusal fiziksel ve parasal kaderinin kontrolünü hiç gecikmeden eline al!

Şaşırtıcı bir inanırlık...
Her sayfası, iyi araştırılmış ve hemen kullanılabilir pratik yöntemlerle dolu...
Düşünce ve duygularınızın konsantrasyonuyla amaçlarınıza ulaşmanızı mümkün kılan kitap!
"Success" dergisi

Anthony Robbins: Doruk performans biliminde lider.

» ÇAYELİ BAKIR “KADINLAR GÜNÜ” ORGANİZASYONU

Çayeli Bakır İşletmeleri bünyesinde çalışan kadın arkadaşlarımız ve erkek çalışma arkadaşlarımızın eşleri, 8 Mart gecesi, Çavuşoğlu'nda düzenlenen bir yemek organizasyonu ile “Kadınlar Günü”nü kutladı. Ağırlıklı olarak yöresel müziklerin çalındığı gecede davetliler dans ederek keyifli vakit geçirdi. Kutlamada, Sabit Tesisler Bakım Başmühendisi Gönül Uluğtan'ın yapmış olduğu “Kadınlar Günü” konuşması ilgi ve beğeniyle izlendi.

GÜVENLİ SÜRÜŞ EĞİTİMİ

“Akıldan Kalbe Programı Güvenli Sürüş Modülü” eğitimi, 18-22 Mart tarihlerinde Eğitimci Mert İncetepe liderliğinde Çavuşoğlu Otel’de gerçekleştirildi. Eğitim teorik bilgilerin ardından Madenli-Çayeli yolu üzerinde yapılan uygulama çalışmasıyla pekiştirildi.

MÜTEAHHİTLERE İLK YARDIM EĞİTİMİ

İş Sağlığı ve Hijyen Koordinatörü Birsen Çelik tarafından müteahhit çalışanlara ilk yardım eğitimi verildi.

IMCET

16-19 Nisan tarihlerinde Antalya’da gerçekleştirilen Uluslararası Madencilik Kongre ve Sergisi’ne, arkadaşlarımız (soldan sağa), Ayşe Nihan Şahin, Murat Güreşçi, Fatih Kesepara, Metehan Murat Mete katıldı.

18 KISA KISA

“RİZE GÜNLERİ” ETKİNLİĞİ

8-11 Mart tarihleri arasında Ankara’da yapılan “Rize Günleri” etkinliğinde firmamız da yer aldı. Etkinlik sırasında eski Bayındırlık Bakanı Faruk Özak standımızı ziyaret ederek Genel Müdürümüz İain Anderson ile sohbet etti.

TÜRKİYE MADENCİLİK ŞOVU

İstanbul’da düzenlenen ve firmamızın sponsor olduğu Türkiye Madencilik Şovu 2013 etkinliğinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Murat Mercan standımızı ziyaret etti.

ODTÜ ÖĞRENCİLERİ SAHAMIZI ZİYARET ETTİ

21 Şubat’ta ODTÜ’den altı Maden Mühendisliği öğrencisi Çayeli Bakır’ı ziyaret etti. Dış İlişkiler Müdürü Dr. Ercan Balcı ve Emniyet Sağlık Çevre Müdürü Mehmet Eğriboynuoğlu’ndan bilgi alan öğrenciler, geziden memnuniyet duyduklarını belirtti.

CİDDİYETİ YÜKSEK PROTOKOLLER (HCP)

Ciddiyeti Yüksek Protokoller (HCP) kapsamında şampiyonluk görev sürelerini başarıyla tamamlayan çalışma arkadaşlarımıza plaketleri, yönetim ekibimiz tarafından düzenlenen akşam yemeğinde takdim edildi.

İK DEPARTMANI YERALTINDA İFTAR YAPTI

15 Temmuz’da İnsan Kaynakları Departmanı çalışanları yeraltına inerek iftarlarını madende çalışan arkadaşlarımızla birlikte açtı.

ÇBİ FUTBOL TURNUVALARI

14 Mayıs-7 Haziran tarihleri arasında yapılan Geleneksel ÇBİ Futbol Turnuvası'na, çalışanlarımız ve aileleri büyük ilgi gösterdi. "Temel'in Hamsileri" adıyla turnunava katılan ve oynadığı futbolla göz dolduran yönetim ekibi, yaşanan sakatlıklar nedeniyle turnuvaya erken veda etmek zorunda kaldı.

7 Haziran'da oynanan final maçlarıyla turnuvanın kazanan ilk üçü olmayı başaran takımlara kupaları Genel Müdürümüz İain Anderson tarafından takdim edildi. ÇBİ 2013 Futbol Turnuvası, final maçının ardından çalışanların tulum eşliğinde eğlenmeleriyle keyifli bir şekilde sona erdi.

PLAKET ALAN ARKADAŞLARIMIZ

Yönetim ekibimiz tarafından plaket verilen çalışma arkadaşlarımız:

Orepass Modifikasyon Projesi kapsamında, müteahhit çalışanların sahadaki emniyet yönetimine yapmış oldukları katkılardan dolayı yönetim ekibimiz tarafından Hamit Şişman, Mehmet Emin Okur ve Muharrem Yılmaz'a plaket verildi.

Patlayıcı madde deposunun tamiri sürecine yapmış olduğu katkılardan dolayı yönetim ekibimiz tarafından Ali Bilgin'e plaket verildi.

Göstermiş olduğu liderlik ve yenilikçi yaklaşım sayesinde kırıcı tesisinin performansını artırdığı için yönetim ekibimiz tarafından Servet Şavran'a plaket verildi.

Değirmen 1. besleyicinin tıkanıklığını giderip performansını artırdığı için yönetim ekibimiz tarafından Yüksel Çakmak'a plaket verildi.

20 SOSYAL SORUMLULUK

Kanada Madencilik Derneği (MAC)'nden Başarı Ödülü

Çayeli Bakır İşletmeleri olarak özellikle son yıllarda kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetlerimizde etkinlik, verimlilik ve sürdürülebilirlik anlamında giderek artan bir başarı sergiliyoruz. Bu alanda yürüttüğümüz çalışmalarını bir süre boyunca çeşitli kriterlere göre izleyip değerlendiren

Kanada Madencilik Derneği

(MAC), firmamızı halkla ilişkiler ve kurumsal sosyal sorumluluk alanında başarılı bularak "Bölgedeki Yerli Gruplara ve Topluma Destek Olmakta Elde Edilen AAA Düzeyindeki Başarı Ödülü"ne layık gördü. Dünyada örnek madencilik standartları uygulamalarıyla dikkat çeken Kanada Madencilik Derneği tarafından layık görülen ödül, 26 Nisan 2013'te MAC CEO'su ve Başkanı Pierre Gratton tarafından yapılan ziyarette, bir tören eşliğinde firmamıza takdim edildi.

Ülkemizde bu ödülü alan ilk firma olmamız nedeniyle gurur duyuyor, madencilik sektöründe yalnızca getirdiğimiz uygulamalar ve yüksek standartlarla değil, sahip olduğumuz kurumsal sosyal sorumluluk anlayışımızla da fark yaratmaya devam etmeyi umuyoruz.

Madenli Gençlik Derneği açıldı

Madenli Gençlik Toplumsal Kalkınma ve Çevreyi Koruma Derneği, 8 Ağustos'ta faaliyetlerine başladı.

Firmamızın, 23 bin TL bağış yaparak kurulmasına katkıda bulunduğu derneğin açılışında, Çayeli

Bakır'ı temsilen Dış İlişkiler Müdürümüz Dr. Ercan Balcı yer aldı ve derneğin ilk resmi üyesi oldu. Bu bağışla beraber Madenli Belediyesi Sosyal Tesis Binası'nda bulunan derneğe, isteyen herkes üye olabilir ve faaliyetlerinden yararlanabilir.

Çayeli Bakır, üniversite öğrencilerine destek olmaya devam ediyor

Firmamızın her yıl belirli kriterlere uygun üniversite öğrencilerine sağladığı burs için başvurular yapıldı. Öğrenciler, 30 Eylül 2013 tarihine kadar Dış İlişkiler Ofisi'ne uğrayarak başvuruda bulundu. Madenli nüfusuna kayıtlı olan, firmamızda çalışanların birinci dereceden akrabası olmayan ve yüksek öğrenime devam eden öğrencilere yönelik burslar için yapılan başvurular, Bağış Değerlendirme Komitesi (BDK) tarafından değerlendirilecek. Burs başvuru ve tahsis kriterlerini önceden belirleyen BDK, bu kriterlere göre burs alması uygun olan öğrencileri tespit edecek. Yerel toplum ve kurum temsilcileri tarafından oluşturulan BDK, Çayeli Bakır'ın tahsis etmiş olduğu bağışlarla ilgili bütçeyi yönetiyor. Komite, Çayeli Kaymakamlığı temsilcisi İsmail Hakkı Sağkol, Madenli Belediyesi temsilcisi Rasim Yazıcı, Madenli Muhtarları temsilcisi Mustafa Ali Gemici, ÇBİ temsilcisi Dr. Ercan Balcı, eğitim kurumları temsilcisi Süleyman Toptan, kadın temsilcisi Asiye Yılmaz, toplum temsilcisi Halil Yılmaz ve STK temsilcisi Yakup Muharremoğlu olmak üzere toplam sekiz üyeden oluşuyor. Bu yıl verilecek burs miktarı, öğrenci başına aylık 125 TL.

2013 Toplum Kapasitesi Geliştirme Eğitimi'nin ikincisi başladı

Firmamızın çeşitli alanlarda sürdürdüğü sosyal sorumluluk çalışmaları kapsamında bu yıl düzenlenen Toplum Kapasitesi Geliştirme Eğitimi'nin, ikincisi başladı. Başvuru yapanlar arasından eğitime katılacak olan kişiler, Bağış Değerlendirme Komitesi tarafından belirlendi. İstenilen şartları sağlayan 10 kişi, 16 Eylül'de eğitime başladı. Eğitimin, üç ay sürmesi planlanıyor.

»» Sayının örnek davranışı

»»
ENSTRÜMAN TEKNİSYENİ
OLARAK YERÜSTÜ SABİT
TESİSLER ELEKTRİK BAKIM
BÖLÜMÜNDE ÇALIŞAN ŞEREF
SANDIKÇI, CİDDİ YARALANMALARA
NEDEN OLABİLECEK İKİ KAZAYI
RAPORLAYARAK GEREKLİ
ÖNLEMLERİN ALINMASINI SAĞLADI

««

ŞEREF SANDIKÇI

29 Temmuz Pazartesi günü bakım için gittiği Maden trafo binasının içindeki Maden bölümü ve yerüstü acil durum jeneratörünün muhafazasının olmadığını gören Şeref Sandıkçı, jeneratöre servis dışı etiketi vurdu ve makineyi servis dışı bıraktıktan sonra gerekli raporlamayı yaptı. Ertesi gün, Shaft Mekanik ekibi gerekli korumaları yaparak ekipmanın emniyetini sağladı.

1 Ağustos Perşembe günü ise yine bakım için gittiği Shaft'taki slickline'da beton verilen konveyörün muhafazasının olmadığını görüp olayı Shaft Mekanik'e raporladı. Ertesi gün Shaft Mekanik tarafından gerekli önlemlerin alındığını belirten Şeref Sandıkçı, bu bölgenin çok sık kullanıldığını ve daha önce yapılan

korumaların, operatörlerin temizlik yaparken buraya erişimini engellediği için sonradan operatörler tarafından kaldırıldığını belirtti ve şunları ekledi: "Bu bölge oldukça yoğun kullanılan bir yer. Sebep ne olursa olsun kesinlikle emniyetten taviz vermemeliyiz. Bu yüzden gerekli raporlamaları yaptım ve Shaft Mekanik ekibi de gerekli önlemleri vakit kaybetmeden aldı. Gerekli önlemler alınmasaydı bu şekilde açık bırakılan ekipmanlar çok ciddi yaralanmalara, hatta ölümlere bile neden olabilirdi."

Şeref Sandıkçı'yı bu örnek davranışından dolayı tebrik ediyor, herkesi aynı şekilde duyarlı olmaya davet ediyoruz.

ARI SOKMALARARI

Dr. Salim Kazım Günak

»» ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ İŞYERİ HEKİMİ
DR. SALİM KAZIM GÜNAK'TAN, ARI SOKMALARARI, ALINMASI
GEREKEN TEDBİRLER VE ARI SOKTUKTAN SONRA
YAPILMASI GEREKENLERE DAİR BİLGİLER ALDIK ««

Arı soktuktan sonra neler yapılmalı, neler yapılmamalı?

Arı soktuktan sonra iğnesini elle değil, bir cımbız yardımıyla veya bir bıçağın sırtıyla sıyrıp çıkarmak gerekir. Elle çıkarılmak istenirse iğnenin ucundaki zehir keseleri vücuda daha çok karışır. Ayrıca arının soktuğu yer ovuşturulmamalı, kaşınmamalı ve emilmemelidir.

Arının soktuğu bölgeye buz, soğuk su, yoğurt veya amonyak uygulayarak acının hafifletilmesi sağlanabilir. Arı, kol veya bacak bölgesinden soktuysa kol ve bacak bir süre yukarıya doğru tutularak bölgenin daha fazla şişmesi engellenebilir.

Arı sokmaları, alerjisi olmayan kişilerde ciddi sıkıntılara neden olmaz. Ancak sokulan bölge yüz, ağız içi, büyük damarlar, burun veya boyun bölgesiyse kesinlikle doktora gidilmelidir.

Arı sokmalarına karşı alerjisi olanlar nasıl reaksiyon verir?

Alerjisi olanlar genel olarak aşağıdaki gibi reaksiyonlar gösterebilir;

- Nefes almada zorluk
- Kalp çarpıntısı
- Baygınlık
- Yutak bölgesinde şişme
- Bütün vücudu içerisine alan kızarıklık ve şişmeler.

Arılar insanları neden sokar?

Bu bir savunma mekanizmasıdır. Arılar tehlike olduğunu fark ettiklerinde savunma pozisyonuna geçerler ve iğnelerini insanlara saplayabilirler. Küçük arılar iğnelerini bir kez soktuktan sonra tekrar çıkartamadıkları için ölürlere ve başkalarını sokamazlar. Yerel dilde "eşek arıları" diye tabir edilen daha büyük yaban arıları ise birden fazla kez iğnelerini batırabilirler. Arılar iğnelerini batırırken bir koku yayarak diğer arıları da davet ederler.

Arı sokmaları en çok ne zaman görülür?

Genellikle bahar ve yaz mevsimlerinde görülür. Bu mevsimler arıların beslenme dönemleri olduğu için arı sokması vakalarıyla en çok bu dönemlerde karşılaşılır.

Arı sokmalarına karşı ne tür önlemler alınabilir?

Alınabilecek çok fazla önlem var ancak temel şekilde anlatmak gerekirse;

- Bu dönemlerde uygun kıyafetler giymeli. Özellikle tarlada çalışanlar çıplak ayakla zemine basmamalı, elleri, kolları ve bacakları kapatacak şekilde giymeli
- Parfüm gibi arıların ilgisini çekecek kokulu maddeler bu dönemlerde kullanılmamalı
- Yine bu dönemlerde renkli kıyafetler çok fazla tercih edilmemelidir. Arıların renklere karşı hassasiyeti vardır. Özellikle kahverengi giymemeye dikkat edilmeli
- Açıkta yiyecek ve içecek bırakılmamalı
- Çöpler kapalı bir şekilde muhafaza edilmeli
- Kapalı kutular içinde bırakılan yiyecek ve içecekler, yenilip içilmeden önce kontrol edilmeli
- Arı sokmalarına karşı alerjisi olanlar piknik alanlarından uzak durmalı
- Arıları tahrik edebilecek hareketlerden uzak durulmalı

Gökhan Çakır
Jeoloji Mühendisi

1987 Çayeli doğumlu Gökhan Çakır, 2009 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Jeofizik

Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. Bu mesleği kendisine sevdiren Çayeli Bakır'da iki yıl geçici pozisyonda çalıştıktan sonra 1 Şubat 2013 itibarıyla Jeoloji Bölümü'nde daimi olarak çalışmaya başladı. Çalışmalarını, Şef Jeolog Osman Zeki Yazıcı'ya rapor edecek olan Çakır, evli ve bir kız çocuk babası.

Sezgi Tüylü
Maden Dizayn Mühendisi

1989 doğumlu Sezgi Tüylü, 2013 yılında Hacettepe Üniversitesi

Maden Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş. Mühendislik bölümünde, 12 Ağustos 2013 tarihi itibarıyla Maden Dizayn Mühendisi olarak çalışmaya başladı. Sezgi Tüylü, çalışmalarını Maden Teknik Servis Müdürü Murat Güreşçi'ye rapor edecek.

James (Jim) Doherty
Bakım Müdürü

Avustralya Cunderdin'de doğan Jim Doherty, lise yıllarını Perth'deki bir yatılı okulda

geçirdi. Türkiye'ye gelmeden önce Batı Avustralya'da bulunan Perth'de ikamet eden Doherty, Michael, Calvin ve Chloe adlarında üç çocuk babası. Doherty'nin, Maden Tesisleri, Endüstri Mühendisliği, Bakım ve İnşaat alanlarında teknik mühendislik tecrübesi bulunuyor. Son 20 yılını Avustralya, Afrika, Avrupa ve Asya'da çalışarak geçiren Doherty'nin hobileri, off-road, motosiklet, çöl yarışları ve endure motor yarışları (Roof of Africa, Finke Çöl Yarışı, Gascoyne Dash, Redbull Romanya, Australasian Safari, A4DE).

Serkan Erhan
Lojistik ve İdari İşler Uzmanı

1979 doğumlu Serkan Erhan, 2001 yılında Amerika Birleşik

Devletleri, Florida Atlantic Üniversitesi, Uluslararası İşletme ve Ticaret Bölümü'nden mezun oldu. Uzun yıllar İspanya'nın Barcelona şehrinde bir denizcilik firmasında yöneticilik yaptı. 2010 yılında Türkiye'ye döndükten sonra Mitaş firmasında İspanya ve Kuzey-Güney Amerika kıtaları Proje Yöneticiliği yapan Serkan Erhan, 7 Mart 2013 tarihi itibarıyla Lojistik ve İdari İşler Uzmanı olarak aramıza katıldı.

Aramıza katılan yeni arkadaşlarımıza “Hoş geldiniz” diyor, kendilerini kısaca tanıtmak istiyoruz...

Cansu Albayrak
Maden Yakın Evler Proje Müdürü

1987 doğumlu Cansu Albayrak, 2009 yılında ODTÜ İşletme

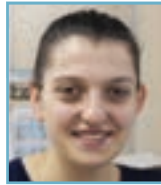
Bölümü'nden mezun oldu. Son olarak Eduser Danışmanlık'ta özellikle Kız Çocuklarının Okullulaşma Oranının Artırılması Projesi'nde görev yapan Cansu Albayrak, 20 Haziran 2013 tarihi itibarıyla Madene Yakın Evler Proje Müdürü olarak çalışmaya başladı. Albayrak, çalışmalarını Dış İlişkiler Müdürü Ercan Balcı'ya rapor edecek.

Özgür Kahraman
Vergi Uygunluk Şefi

1980 doğumlu Özgür Kahraman, 2003 yılında Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nden

mezun oldu. 2004-2012 yılları arasında sekiz yıl boyunca Ernst&Young Vergi Denetimi ve Danışmanlığı'nda çalıştı. Bu dönemin son üç yılında ise çalışmalarını Vergi Müdürü pozisyonunda devam ettirdi. 2012 Ağustos-2013 Haziran döneminde LC Waikiki şirketinde sırasıyla Tedarik Zinciri Departmanı'nda Yurtdışı Lojistik Ağı Proje Yöneticisi, Mali İşler Departmanı'nda Mali Denetmen olarak görev aldı. Özgür Kahraman, 24 Haziran 2013 tarihi itibarıyla Vergi Uygunluk Şefi olarak aramıza katıldı. Kahraman, çalışmalarını Finans Müdürümüz Ali Can'a rapor edecek.

Büşra Köse
İdari Asistan

1989 doğumlu Büşra Köse, 2012 yılında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Uluslararası

Ticaret Bölümü'nden mezun oldu. 1 Ağustos 2013 tarihi itibarıyla İnsan Kaynakları Bölümü'nde İdari Asistan olarak çalışmaya başlayan Köse, çalışmalarını İnsan Kaynakları Müdürü Fatih Koç'a rapor edecek.

Zafer Sarı
Çevre Mühendisi

1987 doğumlu Zafer Sarı, 2011 yılında 9 Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği

Bölümü'nden mezun oldu. Zafer Sarı, 11 Eylül 2013 tarihi itibarıyla Emniyet Sağlık Çevre bölümünde Çevre Mühendisi olarak çalışmaya başladı. Sarı, çalışmalarını Çevre Şef Vekili Fatih Çoban'a rapor edecek.

Cenap Yavaş
Maden Mühendisi

1987 Ankara doğumlu Cenap Yavaş, 2010 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Maden Mühendisliği bölümünden mezun oldu. 2011 yılında Koza Altın İşletmeleri İzmir Bergama Ovacık Altın Madeni'nde yeraltı vardiya amiri olarak çalıştı. Ekim 2013 tarihi itibarıyla Mühendislik departmanında Maden Mühendisi olarak aramıza katıldı.

Atama ve Görev Değişiklikleri

Ümit Çolak - Kaya Mekaniği Mühendisi
Özgür Özgen - Kaya Mekaniği Mühendisi
Özcan Karaoğlu - Maden Kontrol Amiri
Sinem Musanoğlu - Yetenek Yön. Uzmanı
Dilek Kırdan - Ödemeler Muhasebecisi
Osman Zeki Yazıcı - Şef Jeoloji Mühendisi
Rıza Topaloğlu - Delme ve Patlatma Mühendisi
Halil İbrahim Yıldırım - Kıdemli Vardiya Amiri
Mehmet Uzun - Kıdemli Vardiya Amiri
Selçuk Arıcı - Mobil Ekipmanlar Plan. Şefi
Mustafa Yazıcı - Şef Maden Mühendisi
Dilek Yılmaz - İnsan Kaynakları Asistanı
İzzet Tekin - Jeoloji Müh. Araştırma

Aramıza Yeni Katılanlar

Ahmet Alay - Madenci Üretim
Muhammet Aslan - Madenci Tahkimat
Osman Tüyoğlu - Madenci Üretim
Yakup Demir - Madenci Tahkimat
Yasin Arıcıoğlu - Madenci Üretim
Ümit Boşnakoğlu - Madenci Üretim
Cihan Karaoğlu - Madenci Tahkimat
Cihan Bostan - Madenci Tahkimat
Yahya Şeker - Madenci Üretim
Yahya Yazıcı - Depo İşçisi
Ramazan Aloğlu - Madenci Üretim
Hanefi Gemici - Madenci Üretim
Tarık Karaoğlu - Madenci Üretim
Mesut Yılmaz - Madenci Tahkimat
Ziya Yazıcı - Madenci Tahkimat
Kerem Yılmaz - Madenci Tahkimat
Asım Çolak - Elektrikçi
Orhan Yılmaz - Elektrikçi
Fedai Aydınalp - Elektrikçi

24 O BIRAKTI SİZ DE BIRAKABİLİRSİNİZ

Kamil Yılmaz

»»» BÜYÜK BİR AZİM VE KARARLILIK GÖSTEREREK SİGARAYI BIRAKAN ARKADAŞLARIMIZA, SİGARA KULLANAN VE SİGARAYI BIRAKMAK İSTEYENLERE ÖRNEK OLMALARI AMACIYLA DERGİMİZDE YER VERİYORUZ. BU SAYIMIZDA TESİS ÇALIŞANLARIMIZDAN KAMİL YILMAZ'LA SİGARAYI NASIL BIRAKTIĞINA DAİR KÜÇÜK BİR SÖYLEŞİ YAPTIK <<<

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz? Kaç yıl sigara içtiniz ve sigara içmeyi ne zaman bıraktınız?

1958 yılında Çayeli'nde doğdum. 1991 yılından bu yana Çayeli Bakır İşletmeleri'nde çalışıyorum. 43 yıl boyunca sigara içtim. Günde bazen bir buçuk paket sigara içtiğim oluyordu. Ekim ayında sigarayı bırakalı tam sekiz ay oldu.

Sigara içmeye nasıl başladınız?

Büyüklerime özenerek başladım. O zamanlar insanlar şimdiki gibi bilinçli, eğitilmiş değildi. Bana hiç kimse "sigara içme, sağlığa çok zararlı" demedi. Çevremdeki herkes sigara içiyordu. Öyle olunca da hayat böyle diye düşünüyorsunuz ve özenmeyle birlikte sigara içmeye başlıyorsunuz. Bir insanın sigara içmesinde ailelerin çok büyük rolü var. Anne ve babalar kesinlikle sigara içmemeli, içiyorlarsa kesinlikle çocuklarının önünde ve evde içmemeliler. Bu sayede hem çocuklarına kötü örnek olmazlar hem de çocukları pasif içici olmaz.

Sigarayı nasıl bıraktınız, sizi bu kararı almaya iten ne oldu?

Geçtiğimiz kış ağır bir grip geçirdim. Hastalığım sırasında bir paket sigara açtım ancak içinden sadece iki tanesini içebildim. Diğerlerini içmek istemedim. Sonrasındaysa sigaradan nefret etmeye başladım ve bırakmaya karar verdim. Eşim, çocuklarım ve tüm ailem sonuçtan çok mutlu. Özellikle sigara içerken yayılan kokudan ailem büyük rahatsızlık duyuyordu.

Sigarayı bıraktınız. Şimdi kendinizi nasıl hissediyordunuz?

Sigara içerken yürüdüğüm zaman nefesim kesiliyordu. Rahat uyku bile uyuyamıyordum. Özetle günlük hayatımı çok olumsuz etkiliyordu. Şimdi kendimi çok daha genç ve dinç hissediyorum. Yürürken nefesim kesilmiyor ve geceleri daha rahat uyuyorum. Sigarayı bıraktıktan sonra maddi açıdan da çok büyük faydası var. Yaptığım hesaplamalara göre yedi ay içinde yaklaşık 1500 TL cebimde kaldı. Ben diğer sigaralara nazaran daha uygun fiyatlı bir sigara içiyordum. Eğer pahalı sigaralardan içiyorsanız, bıraktığınızda elde edebileceğiniz kârı bir düşünün! Sigarayı bırakır bırakmaz, bir iş arkadaşımı sigarayı bırakması için teşvik ettim. Sonunda o da bıraktı. Belki de bıraktığı için ben ondan daha çok sevinmişimdir.

Daha önce sigarayı bırakmayı denemiş miydiniz?

1991'de denedim ancak amcamın vefatıyla tekrar içmeye başladım. Bundan sonra sigarayı yeniden elime alacağımı düşünmüyorum.

Sigarayı bırakmak zor oldu mu?

Açıkçası çok zorlanmadım çünkü ben öncelikle kafamda bitirdim. Sigarayı bırakmaya yardımcı olan birtakım araçlar var. Belki bunların da faydası oluyordur ama önce kafanızda bitirmeniz gerekiyor. Aksi halde size hiçbir şey ve hiç kimse yardımcı olamaz. Beyninize, "Ben bir daha sigara içmeyeceğim" mesajı vermelisiniz. Kendinizi sürekli telkin etmelisiniz ki beyniniz o mesajı vücudunuza iletin.

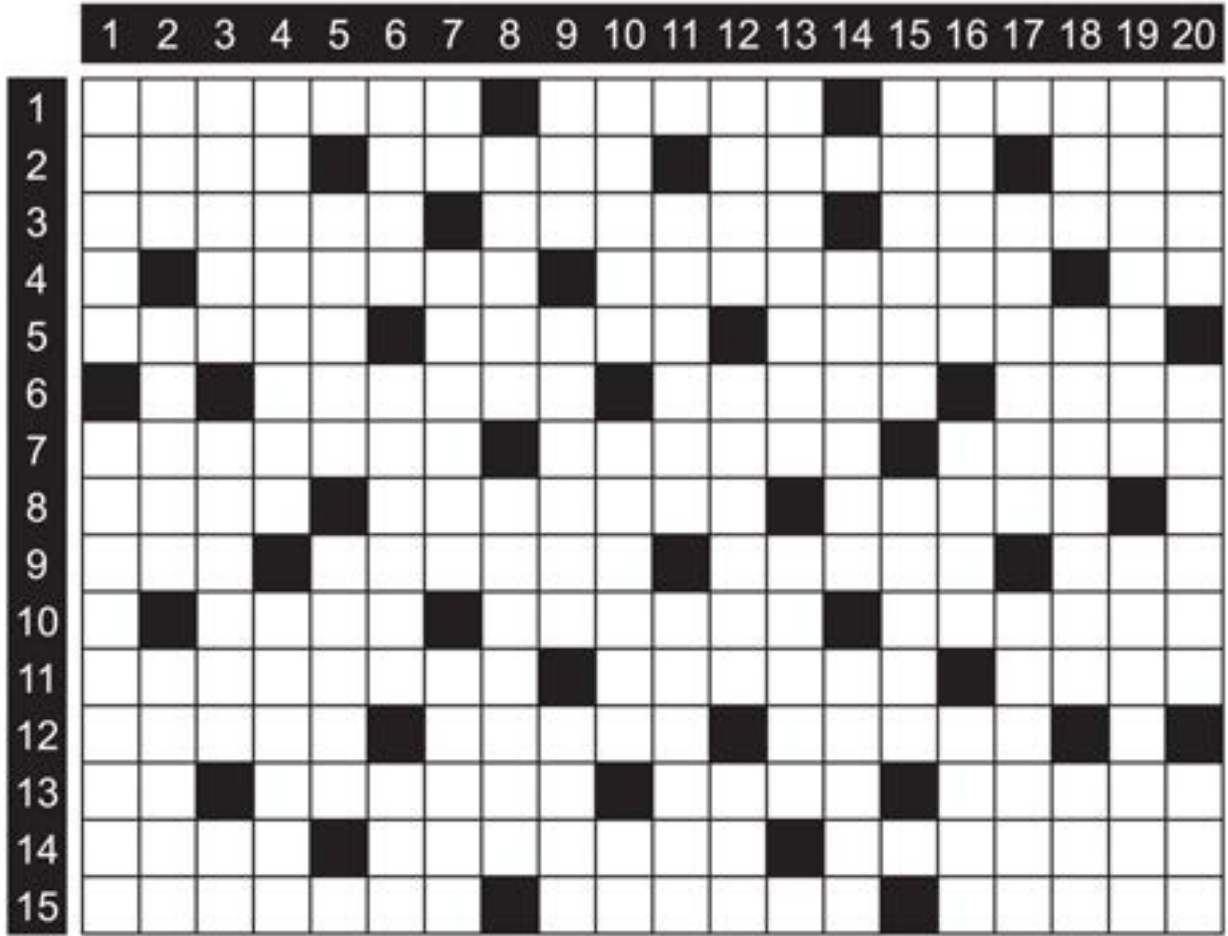
Sigara içmeye çocuk yaşlarda başlayan ve günde bir paket sigara içerken bırakmaya karar veren Kamil Yılmaz, "Ben bıraktıysam isteyen herkes sigarayı bırakabilir" diyor.

Sigarayı bırakmak isteyenlere neler söylemek istersiniz?

Çayeli Bakır'da maalesef çok sayıda sigara içen arkadaşımız var. Bazen gencecik insanları sigara içerken görüyorum. Gençken zararları çok fazla anlaşılıyor ama biraz yaşlanınca özellikle de 35 yaşından sonra sigaranın hayatı nasıl olumsuz etkilediği çok daha iyi anlaşılıyor. İnsanların sigara içmek için hep bir bahaneleri oluyor: "Çok stresliyim", "Moralim bozuk" vs. bunların hiçbiri sigara içmek için bahane olamaz. Bir de sigara içenlerin çoğu, "Ben sigarayı bırakamam, benim için sigarayı bırakmak çok zor" diye düşünüyor. Bunlar da bahane. Bu kadar uzun yıllar boyunca günde ortalama bir paket sigara içen biri olarak ben sigarayı bıraktıysam isteyen herkes sigarayı bırakabilir. Yeter ki bırakmak istesinler.

»» Sigara insanları kötü yola sevkeden bir bağımlılıktır!

SOLDAN SAĞA

1. Hileli - Kutsal sayılan nesne - Saptama. 2. Yer altında kullanılan bir patlayıcı türü - Basketbolda yüksek sayılı atış - Teori - ___ Cengiz oyunu. 3. Ayak bileziği - Doğal kalsiyum fosfat - Esas adı "kaya kırıcı" olan aracın sahamızdaki ismi. 4. Kambriyumlardan önce oluşan en eski yer katı - Rize'ye özgü, siyah üzümlü muhallebi - Alfabenin 4'üncü harfinin adı. 5. Cümle bilgisi - Bir şeyi gizleme - Bir tür misk faresi. 6. Kreasyon - Yelkeni aşağı alma - Dağ reyhanı. 7. Düşmanlık - Günlük yayın - Kendiliğinden çıkan tahıl. 8. İnsan - Keten dövme tokmağı - Yaraşan. 9. Kötülük - Yağmurlu ve sert rüzgârlı - Müktesebat - Düz ırmak taşıtı. 10. Madenin saflık derecesi - Orta yuvarlak - Havuz kıyısında süit. 11. Argoda havlamak - Öğüt - Haberci. 12. Soluk borusu - Devlet büyükleri - Küçümseme yollu bir söz. 13. Re ile fa arası - Yele rengi - Alt tabaka - Kâğıt yaprak yüzü. 14. Yüzyıllar - İki parçalı kıta - Maden kutulu barometre. 15. Savulma - Kuş yuvası - Bir tür Güney Amerika dansı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Yırtıcı bir kuş - Suda kaynatarak pişirtmek. 2. Çocuğu olan kadın - Sakin - Kurutulmuş ringa balığı. 3. "___ olmaz" - Alay - Tok karşısı. 4. Bh (Element) - Aşağı karşısı. 5. Budunlar - Kişisel koruyucu ekipmandan biri. 6. Dürülmüş şey - Islahat - Kavalyenin eşi. 7. Dış karşısı - Mitoloji - Hoş koku. 8. Beddua - Bir iskambil oyunu. 9. Laboratuvar borusu - Hekimlikte kullanılan bir zamk - Küçük atmaca. 10. Bataklıkta yaşayan geyik benzeri bir hayvan - Temizlenme - Edim. 11. Başakla Akrep arası - Kavuşma. 12. Takım - Havzasında bulunduğu hesaplanan, henüz işlenmemiş maden - "___ hâline!" 13. Dindar - Her vakit. 14. Bakır madeni ile ünlü bir ilçemiz - Vakıf. 15. Boru çiçeği - Sormaca. 16. Belirti - Hilal - Osmanlılarda gece bekçisi. 17. Kayaların düşmesini engellemek amacıyla tahkimatı desteklenmiş - Özbekistan'daki tarihi şehir. 18. ___ küt - Dogmatik - ___ ağzı. 19. Devası olmayan - Acil Durum Toplanma Yerlerinden biri. 20. Yer altında bulunan insanların kimlik tespiti ve takibi için kullanılır - Yer altında, tavandan düşebilecek gevşek taş parçası - ___ lira.

ÖDÜLLÜ BULMACA

Ad/Soyad :.....

Departman :.....

Görev Tanımı :.....

bizbize

Ceyda Gönül

İç İletişim Koordinatörü & Tercüman

Madenli Beldesi Pk: 42, 53200 Madenli, Çayeli/RİZE
T: 0464 544 14 24

Çayeli Bakır 30 yaşında

ULU ÖNDER ATATÜRK'ÜN
KURDUĞU
CUMHURİYETİMİZİN
90.YILI KUTLU OLSUN

